

«Χορεύοντας στη Λούνασα» του Μπράιαν Φριέλ από την «Πειραματική Σκηνή» της Θεσσαλονίκης

Προσφορά «Εκτός των τειχών»

Η ΑΘΙΝΑ, με τα υπερβολικά - πολλά θέατρα της και την επίσης υπερβολικά - επικέντρωση της δημοσιότητας σ' αυτή, δημιουργεί ένα είδος «παρυπτάσματος», που εμποδίζει σε μεγάλο βαθμό να φανούν οι όποιες αξιοπρόσεκτες κινήσεις που γίνονται έξω από τα «τείχη» της. Ακόμη κι αν πρόκειται για τη «συμπρωτεύουσα», τη Θεσσαλονίκη, όπου πραγματικά υπάρχουν δυνάμεις και δραστηριότητες ικανές για τη μεγαλύτερη προσοχή και το «πανελλήνιο» ενδιαφέρον.

Και μια τέτοια δύναμη είναι, χωρίς αμφιβολία, η «Πειραματική Σκηνή» της «Τέχνης», η οποία τόσο με τις - πλοιοειδείς και ποικίλες - χάρη χρόνο - παραστάσεις της όσο και με τη βοήθεια ορισμένων συνεργιών (και ιδίως με την πρόσφατη «πίωση» του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος) έχει εξελιχθεί στο βασικό θεατρικό πόλο της δεύτερης μεγαλύτερης πόλης της χώρας.

Εκεί, λοιπόν, στο πλαίσιο του εναλλασσόμενου ρεπερτορίου της η «Πειραματική Σκηνή» παρουσιάζει εδώ και μερικές μέρες στο θέατρο «Αμάλια», την καινούργια παραγωγή της, με το «Χορεύοντας στη Λούνασα» του πραγματικά σημαντικού σύγχρονου Ιρλανδού συγγραφέα Μπράιαν Φριέλ, αποδίδοντας σε οριακά στέδον επίπεδα την αξία του έργου (αξία η οποία δυστυχώς δεν είχε φανεί όταν το ίδιο έργο είχε παρουσιαστεί στην Αθήνα, πριν από μερικά χρόνια, από το Εθνικό Θέατρο).

Και μαζί καταγράφοντας έναν «οριζόντιο» θεατρικής προσέγγισης ουσιαστικής και ευθείας προς το ίδιο το περιεχόμενο της θεατρικής πράξης και όχι προς τις «κραυγές» εντυπωσιασμού της.

■ Συνεντεύξεις

Ο «οριζόντιος» απτός, αλώματι, είναι απόλυτα «απνευστικός» με το ίδιο το κείμενο και το συγγραφέα του (που αποτελεί σήμερα έναν από τους πιο ποικιλοπαιγνίους δραματογράφους του αγγλόφωνου χώρου, παρότι τα δημιουργήματά του δεν γεννούν προκλητικά ερεθίσματα, τα αντίθετα μάλιστα).

«Συνεπώς», καθώς ο Φριέλ (που ένα έργο του, το «Μέλας Σόνιν», παρουσιάστηκε πέρσι με ιδιαίτερη επιτυχία και στην Αθήνα) «γεφυρώνει» σκηνή και κοινό, μέσα από χιμηλόφρονους, προσωπικούς τόνους, ισοβάλλοντες και όχι επιβάλλοντες στους θεατές των γκόνες και αιθρήματα, απαιτήσεις και ρωτηθρικές εντύψεις ικανές να προκαλέσουν τόσο σκέψεις όσο και διηγήσεις ενδότερες.

Εδώ στη «Λούνασα», έτσι, παρουσιάζεται χωρίς αιχμηρές - δραματικές ή άλλες - εξάρσεις, αλλά με απίστευτη τρυφερότητα, η αφήγηση ενός «κομμιού ζωής» μιας οπτικής Ιρλανδικής οικογένειας, όπως τη βλέπει η μηγή ενός αφηγητή - μέλους της.

Επιπλέον, ο τίτλος του βάρους όχι και στα γεγονότα μα στην περιφρόνηση τους ήρωες - αν και τη γεννούν με την ιδιοσυγκρασία τους οι ίδιοι - ατιμόσφαιρα, στις σχέσεις των προ-

Σκηνές από την παράσταση «Χορεύοντας στη Λούνασα».

Κριτική από τον Βάιο Παγκουρέλη

Με αποτέλεσμα, κυρίως, να οριζόντιοι πρόσφατα οικεία, που συγχρόνως γίνονται και μορφές ικανές να αποτελέσουν σημεία αναφοράς σ' αυτή τη σχεδόν γυναικεία κοινωνία του έργου (που ως ύφος και διαδραστική ζωής παραπέμπει έμμεσα και - ίσως - άμεσα στις «Τρεις αδελφές» του Τσέχοφ). Ενώ, παράλληλα με την αχλύ της ρεαλιστικής της απεικόνισης, ανα-

δύεται και μια σχεδόν παγανιστική αντίληψη ζωής, ως μόνου αρκετά δυναμικού αντιπαρου στην πραγματικότητα, αντιπαρου ικανού να στηρίξει τη χαρά της κάθε στιγμής που περνάει. Και ακριβώς αυτή τη διάταξη του έργου αποδίδει στο έλακρο, μαζί φυσικά με τις άλλες πλευρές του, και η σκηνοθετημένη από τον Νίκο Χουρμουζιάδη παράσταση.

(Ο ίδιος συγχρόνως μετέφρασε με ευαισθησία και θεατρική αποτελεσματικότητα το κείμενο.)

Αναβολή

για την ερχόμενη Δευτέρα (23-3) λόγω πληθώρας ύλης.

Ετσι ώστε και το ίδιο το θέμα να αποτελέσει μια «στιγμή χαράς», θεατρικής χαράς, ανεξάρτητης από όποια διαχτυμμεγαλολία μπορεί να προκαλέσει.

■ Ζεστασιά

Ιδιαιτέρως, η σκηνοθεσία κριτική και κατοχύρωσε αυτούς τους χαμηλόφωνους τόνους που κείμενο, με όλη τη ζεστασιά που αναδίδει μέσα τους, οδηγώντας τους

ΤΑ «Μονικά σημεία» της Λόης Αλέκου Δράκου αναβάλλονται για την ερχόμενη Δευτέρα (23-3) λόγω πληθώρας ύλης.

«Νέες Μορφές» στη Θεσσαλονίκη

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ με τις πιο καθιερωμένες παρουσίες και παραστάσεις, τον τελευταίο καιρό εμφανίζεται στη Θεσσαλονίκη και μια αξιοπρόσεκτη προσπάθεια «άρθρωσης» ενός νεανικότερου θεατρικού λόγου, από μικρότερα θεατρικά σχήματα και από ομάδες που αντιπάζουν - έσο μπερουν - στην έλλειψη μέσων των ενθουσιασμών και την ανάγκη να εκφραστούν στη σκηνή.

Και ένα από αυτά, το πιο ελπιδοφόρο ίσως αυτή τη στιγμή στο χώρο, είναι και οι «Νέες Μορφές», που στην ολόκληρη διάρρηξη τους καταρθώσαν να καταστούν πόλος συγκέντρωσης ενός «νήσους» κοινού και μιας εξίσου «ανήσους» σκηνικής αναζήτησης, πράγμα που φαίνεται και από την καινούργια παράσταση τους, αμέσως μετά την παρουσίαση των «Δούλων» του Ζενέ (παρουσίαση άκρως ενδιαφέρουσα, με τρεις άνδρες ηθοποιούς στους αντίστοιχους τρεις γυναικείους ρόλους και έντονη οπτικοκινητική δυναμική), καθώς δίνει τώρα τα «Χάρτινα λουλούδια» του Χιλιανού Εγκον Βολφ, σε σκηνοθεσία Γιάννη Παρασκευόπουλου και με τους ηθοποιούς Μαγδαληνή Μπεκρή και Σίμο Κερκάλια.

Το έργο (μια αφήγηση τοποθέτηση για την πάλη των τάξεων μέσα από την παράδοση σχέση μιας ώριμης γυναίκας και ενός νέου, που οδηγεί σε μια καινούργια «ισορροπία» εξουσίας) υπερτερείται θαρραλέα και συγχρόνως με σοβαρότητα από ολοκληρωτο θεαμα και τους συντελεστές του. Με αποτέλεσμα, πραγματικά, μια παράσταση ελκυστική, ενδιαφέρουσα και ικανή να «χρεώσει» το καινούργιο αυτό θεατρικό σχήμα με προσδοκίες ευρύτερες από όσες έχουν γεννηθεί ως τώρα από τον «αναζητητικό» θεατρικό χώρο της συμπρωτεύουσας...

ηθοποιούς να παίζουν με τις ματιές, με τα προσώματα, με τις αλλές και σίγουρες καθημερινές κινήσεις.

Ετσι ώστε, τελικά, να μοιάζουν ακριβώς ότι δεν «παίζουν», αλλά υποδύονται πρόσωπα χαμένα στο χρόνο, λωμένα μέσα από μια πραγματικότητα που κι αυτή συγγράφεται με την ανάμνηση.

Για να φτάσει μ' αυτό τον τρόπο, τελικά, όλη η «Λούνασα» στην εγκαθίδρυση της στη σκηνή περισσότερο ως μιας «αίσθησης» παρά ως μιας πράξης.

Και με τη σειρά τους οι ερμηνευτές δείχνουν να ανταποκρίνονται με πληρότητα και δημιουργικότητα σ' αυτή την κατεύθυνση. (Ελένη Δημοπούλου, Εση Σταμούλη, Στέλλα Μιχαηλίδου, Μέννη Κυριακόπουλου, Ρούλα Μανουσάου στους γυναικείους - κεντρικούς - ρό-

λους και Νίκος Λιτίρας, Γιώργος Γλιτσάς, Στέφανος Μικρούπολιος στους - περιβάλλοντες - ανδρικούς.)

Δημιουργώντας, ανεξάρτητα από τον προκείμενο «αφηγητικό» όγκο τους, ένα σύνολο εξαίρετης ισορροπίας.

■ Αξιοσημείωτη

Το οποίο, με την ενίσχυση της εξαιρετικής σκηνογραφικής και ενδυματολογικής δουλειάς της Ιωάννας Μανωλεδάκη αλλά και της προσφορας των άλλων συντελεστών, οδηγεί την παράσταση να αναδεικνύεται σε μία από τις καλύτερες της «Πειραματικής Σκηνής» και μια από τις πιο αξιοσημείωτες (και «γενετικές») της φετινής περιόδου - άσχετα από τον τόπο παρουσίας της...